

-ARAŞTIRMA MAKALESİ-

**SRI LANKA'NIN HİNT-PASİFİK'TEKİ STRATEJİK VE JEOPOLİTİK
KONUMUNUN YENİDEN ŞEKİLLENMESİ: KUŞAK VE YOL
GİRİŞİMİ'NİN ROLÜ**

Kartal Batuhan OLKAN¹

Öz

Çin tarafından 2013 yılında başlatılan ve katılımcı ülkeler için ekonomik kalkınma fırsatları sunan Kuşak ve Yol Girişimi, bölgesel olarak jeopolitik dengeleri dönüştüren küresel ölçekli bir girişimdir. Başlangıçta ekonomik büyümeye yönelik bir girişim olarak değerlendirilse de Kuşak ve Yol Girişimi'nin etkileri yalnızca ekonomik alanla sınırlı kalmamış; bölgesel jeopolitik dengeleri ve uluslararası ilişkileri şekillendirerek özellikle Hint-Pasifik bölgesindeki küçük devletler üzerinde çeşitli sonuçlar doğurmuştur. Hint Okyanusu'ndaki stratejik konumuyla Sri Lanka, Kuşak ve Yol Girişimi çerçevesinde Çin ile kapsamlı ekonomik iş birlikleri geliştirmiştir. Bu bağlamda bu çalışmada, Sri Lanka'nın Kuşak ve Yol Girişimi'ne katılımının ekonomik, stratejik ve siyasi etkileri incelenmiş ve "Sri Lanka'nın Kuşak ve Yol Girişimi'ne katılımı, Hint-Pasifik bölgesindeki stratejik ve jeopolitik konumunu nasıl etkilemiştir?" araştırma sorusuna yanıt aranmıştır. Bu çalışma, betimsel nitelikteki tekil bir vaka analizi olup, Çin'in Kuşak ve Yol Girişimi kapsamında Sri Lanka'daki etkilerini çok boyutlu olarak incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışmadaki kaynaklar, ikincil kaynak analizi yoluyla incelenmiştir. Çalışmada elde edilen bulgular, Sri Lanka'nın Kuşak ve Yol Girişimi sayesinde altyapısını modern hale getirerek küresel ticaret ağlarına entegrasyonunu artırdığını göstermektedir. Ancak bu kazanımlar, Sri Lanka'nın dış borç yükünün artmasına ve ülkenin ekonomik bağımsızlığı üzerinde baskılar oluşmasına neden olmuştur. Ayrıca, Sri Lanka'nın Çin ile artan ekonomik iş birliği, Amerika Birleşik Devletleri ve Hindistan gibi Hint-Pasifik'teki aktörlerin kaygılarını artırmış, bu da Sri Lanka'nın büyük güçler arasında hassas bir denge politikası yürütme zorunluluğunu beraberinde getirmiştir. Sonuç olarak, Sri Lanka'nın Kuşak ve Yol Girişimi'ne katılımı Sri Lanka için ekonomik kalkınma açısından fırsatlar sunarken, aynı zamanda borç bağımlılığı, jeopolitik baskılar ve egemenlik kaygıları gibi riskleri de içermektedir. Bu çalışma, Sri Lanka'nın büyük güçler arasındaki konumunu değerlendirmekte ve küçük devletlerin jeopolitik rekabet içerisindeki stratejik hareketlerini anlamaya yönelik daha geniş kapsamlı araştırmalara zemin hazırlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kuşak ve Yol Girişimi, Sri Lanka, Çin, Hint-Pasifik Bölgesi, Jeopolitik Rekabet.

JEL Kodları: F34, F50, F62.

Başvuru: 14.02.2025

Kabul: 12.05.2025

¹ Dr., Bağımsız Araştırmacı, Çanakkale, Türkiye, olkanbatuhan@gmail.com, ORCID No: 0000-0003-4150-3627

THE STRATEGIC AND GEOPOLITICAL REPOSITIONING OF SRI LANKA WITHIN THE INDO-PACIFIC: THE ROLE OF THE BELT AND ROAD INITIATIVE²

Abstract

China introduced the Belt and Road Initiative in 2013 as a global-scale project aimed at promoting economic development in participating countries. At the same time, the Belt and Road Initiative has significantly reshaped regional geopolitical dynamics. Even though the Belt and Road Initiative was first presented as a policy for economic growth, its effects have gone beyond the economy and influenced not only foreign relations of countries but also regional power dynamics for the small states in the Indo-Pacific area. With its strategic location in the Indian Ocean, Sri Lanka has established economic ties with China under the framework of the Belt and Road Initiative. In this context, this article examines the economic, strategic, and political implications of the Belt and Road Initiative in Sri Lankan politics. The study also seeks to answer the research question: "How has Sri Lanka's participation in the Belt and Road Initiative affected its strategic and geopolitical position in the Indo-Pacific region?". In this study, a case study approach has been used as a qualitative methodology. Overall, these findings indicate that Sri Lanka has modernized its infrastructure and integrated into global trade networks through the Belt and Road Initiative. However, the advantages of the Belt and Road Initiative have also contributed to a significant rise in Sri Lanka's external debt burden. This has raised concerns about the economic independence of Sri Lanka. Furthermore, Sri Lanka's growing economic ties with China have raised geopolitical concerns among key regional actors, including the United States of America and India. This study assesses Sri Lanka's geostrategic position in the context of power competition and also provides the framework for future research into how small states strategically operate in geopolitical rivalries.

Keywords: *The Belt and Road Initiative, Sri Lanka, China, Indo-Pacific Region, Geopolitical Rivalries.*

JEL Codes: *F34, F50, F62.*

“Bu çalışma Araştırma ve Yayın Etiğine uygun olarak hazırlanmıştır.”

² The Extended English Summary is located the end of the Article.

1. GİRİŞ

Çin³ tarafından 2013 yılında başlatılan Kuşak ve Yol Girişimi (The Belt and Road Initiative, BRI), Pekin yönetiminin Asya, Avrupa ve diğer bölgeler arasındaki bağlantıları güçlendirmeyi ve ekonomik iş birliğini teşvik etmeyi hedefleyen, kapsamı küresel olan bir kalkınma stratejisidir. Her ne kadar başlangıçta ekonomik büyümeye odaklanan bir girişim olarak değerlendirilse de BRI'nin etkileri yalnızca ekonomiyle sınırlı kalmamış, bölgedeki jeopolitik dengeleri ve uluslararası ilişkileri etkileyerek özellikle Hint-Pasifik bölgesindeki küçük devletler açısından belirli sonuçlar doğurmuştur (Zhang, 2018: 328; Hoque ve Tama, 2020: 280). Altyapı projelerinin hayata geçirilmesi ve bölgesel ekonomik entegrasyon için fırsatlar sunan BRI, katılımcı ülkelerin jeopolitiği açısından egemenlik ve ekonomik bağımlılık gibi konularda belirgin endişelere yol açmıştır (Sarker vd., 2018: 628; Hu vd., 2023: 1).

Stratejik deniz yolları üzerindeki kilit konumuyla Sri Lanka, bu bağlamda, Çin'in Deniz İpek Yolu'nun merkezi bir unsuru olarak öne çıkmakta ve BRI'nin Hint-Pasifik'teki nüfuzunun somut bir örneğini teşkil etmektedir (Karl, 2018: 137). Sri Lanka'nın BRI'ye katılımı, ülkeye ekonomik kalkınma potansiyeli sunarken, aynı zamanda Sri Lanka'yı Çin, Amerika Birleşik Devletleri (ABD) ve Hindistan arasındaki jeopolitik rekabetin merkezine yerleştirmiştir. (Parepa, 2020: 176; Senevirathna, 2024: 332). Ayrıca literatürdeki çalışmalar da Sri Lanka'nın BRI'ye katılımı sayesinde kazandığı bu stratejik önemin, ülkenin BRI kapsamındaki değişen jeopolitik dinamiklerinin analiz edilmesinin ve bu değişimlerin Hint-Pasifik bölgesine yönelik etkilerinin ele alınmasının gerekliliğini göstermektedirler (Premaratna ve Thrishali, 2020: 1; Ruwanpura vd., 2020a: 341; Senevirathna, 2021: 181).

BRI, Sri Lanka'nın jeopolitik yapısını yeniden şekillendiren bir girişim olarak öne çıkmakla birlikte BRI'nin Sri Lanka'da neden olduğu dönüşümlerin kapsamı ve niteliğine ilişkin belirsizlikler varlığını sürdürmektedir. Sri Lanka'nın BRI kapsamındaki etkileşimleri, ekonomik büyüme hedefleri ile jeopolitik stratejilerin iç içe geçtiği dinamikler içerirken, bu tür ortaklıkların sürdürülebilirliği akademik yazında tartışmalara yol açmıştır. Literatürdeki bazı çalışmalar, Sri Lanka'nın Çin yatırımlarına giderek artan bağımlılığının, sürdürülemez borç seviyeleri nedeniyle başta altyapı olmak üzere başka alanlar üzerindeki egemenliğini kaybetme riski taşıdığı bir kavram olan "Borç Tuzağı Diplomasisi" (Debt-Trap Diplomacy) durumuna yol açtığını iddia etmektedirler (Mondal ve Maitra, 2020: 203; Kamburawala ve Abeyrathne, 2022: 58).

Borç Tuzağı Diplomasisi neticesinde ortaya çıkan bu anlatı, borçlanmanın sadece ekonomik ölçütlerin ötesine geçerek Hint-Pasifik bölgesinde daha geniş çaplı stratejik kırılmalar yarattığı yönündeki tartışmaları literatürde alevlendirmiştir (Fernando, 2022: 7; Babar, 2024: 60). Ayrıca, BRI'nin projeleri için Çinli iş gücünün artışı, yerel işsizlik oranlarını daha da yükselterek Sri Lanka'nın sosyoekonomik yapısının bozulmasına neden olmuştur (Butt vd., 2021: 328). Dolayısıyla, ekonomik hedeflerin

³ Bu makalede Çin Halk Cumhuriyeti'nden Çin olarak bahsedilmiştir.

jeopolitik gerçeklerle harmanlandığı çok boyutlu bir yapıya ve sürece sahip olan BRI'nin Sri Lanka üzerindeki etkileri, Sri Lanka'nın Hint-Pasifik'teki stratejik konumu üzerindeki etkilerin de literatürde incelenmesinin önünü açmıştır (Nicholas ve Nicholas, 2023: 1114).

Bölgesel ve küresel etkileriyle tartışmaların merkezinde yer alan BRI, Uluslararası İlişkiler literatüründe geniş bir ilgi görmektedir. Literatürdeki çalışmalarda genel olarak BRI'nin ülkelerin altyapı projelerinin gelişimini teşvik etme, ekonomik bağlantıları güçlendirme ve bilhassa Güneydoğu Asya ile Hint-Pasifik bölgelerindeki jeopolitik yapıları yeniden şekillendirmedeki belirleyici rolüne vurgu yapılmıştır. Uzmanların çoğu, BRI'yi Çin'in bölgesel ve küresel etkisini artırmaya yönelik stratejik bir araç olarak değerlendirirken, bu durumun BRI'ye katılan ülkelerde borç diplomasisi ve egemenlik kaybı gibi endişeleri beraberinde getirdiğini belirtmişlerdir (Wibisono, 2019: 222; My Hai Loc, 2023: 31). Hint-Pasifik bağlamında kritik bir jeopolitik öneme sahip olmasına rağmen, mevcut literatürde Sri Lanka'nın BRI içerisindeki konumu ve BRI'ye katılımının ülkenin stratejik ve jeopolitik yönelimlerini nasıl şekillendirdiğine dair yeterince çalışma bulunmamaktadır. Literatürdeki boşluğun doldurulması, Sri Lanka'nın bölgedeki rolünü anlama ve BRI ile etkileşiminden kaynaklanan kendine özgü zorlukları ve yakaladığı fırsatları ortaya koyma açısından önem arz etmektedir. Bu bağlamda, bu çalışma, Sri Lanka'nın BRI'ye katılımını şekillendiren değişkenleri incelemeyi ve BRI'nin Sri Lanka'nın Hint-Pasifik bölgesindeki jeopolitik konumu üzerindeki etkilerini ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Bu çalışmada, "Sri Lanka'nın Kuşak ve Yol Girişimi'ne katılımı, Hint-Pasifik bölgesindeki stratejik ve jeopolitik konumunu nasıl etkilemiştir?" sorusuna yanıt aranmıştır. Araştırmanın temel amacı, Sri Lanka'nın BRI kapsamındaki –özellikle Hambantota Limanı ve Colombo Liman Şehri gibi projeler bağlamında– elde ettiği ekonomik kazanımlar ile bu projelerin ülkenin jeopolitik stratejilerine etkileri arasındaki ilişkiyi analiz etmektir. Bu doğrultuda çalışma üç temel hedefe odaklanmaktadır: (1) BRI projelerinin Sri Lanka'nın ekonomik kalkınması ve altyapısına katkılarının değerlendirilmesi (2) bu projelerin Sri Lanka'nın Hint-Pasifik bölgesindeki stratejik rolü ve bölgesel güçlerle ilişkilerine etkilerinin incelenmesi ve (3) Sri Lanka örneği üzerinden küçük devletlerin büyük güç rekabetindeki stratejik konumlanmalarına dair genel çıkarımlar sunulması.

Makale dört ana bölümden oluşmaktadır. İlk bölüm olan yöntem bölümünde, araştırma tasarımı ve veri toplama yöntemleri açıklanmıştır. Bulgular bölümünde, BRI'nin Sri Lanka üzerindeki ekonomik ve jeopolitik etkileri ele alınmış ve Hambantota Limanı ile Colombo Liman Şehri gibi projelerin çıktıları değerlendirilmiştir. Tartışma bölümünde ise elde edilen bulgular, kuramsal bir bağlama yerleştirilerek Sri Lanka'nın BRI aracılığıyla elde ettiği ekonomik kazançlar ve karşı karşıya kaldığı riskler incelenmiştir. Son olarak, sonuç bölümünde, çalışmanın temel bulgularını özetlenmiş, BRI'nin Sri Lanka üzerindeki etkilerine ilişkin çıkarımlarda bulunulmuş ve hem politika önerileri hem de gelecekteki araştırmalar için fikirler sunulmuştur.

2. YÖNTEM

Bu çalışma, betimsel nitelikteki tekil bir vaka analizi olup, Çin'in Kuşak ve Yol Girişimi kapsamında Sri Lanka'daki etkilerini çok boyutlu olarak incelemeyi amaçlamaktadır. Uluslararası İlişkiler disiplindeki çalışmalarda da kullanılan vaka çalışması metodolojisi, bilim insanlarının olguları ve teorileri gerçek dünya bağlamlarında incelenmelerine olanak tanıyan nitel bir araştırma yaklaşımıdır (Mohajan, 2018: 23). Örnekler üzerinden ilerleyerek "nasıl" ve "neden" sorularını ele alan vaka çalışmaları, doğal ortamlarında gerçekleştirildiğinde insan davranışları ve sosyal olgular arasındaki ilişkiyi ortaya çıkararak bir kavrayış sağlamaktadırlar (Hartley, 2004: 328). Bu çalışmada yöntem olarak vaka analizinin tercih edilmesinin nedeni, vaka analizinin araştırmacıya siyaset olgusunun, diğer sosyal kurumlar kadar karmaşık ve dinamik olduğunu hatırlatmasıdır (McNabb, 2010: 20). Örneğin, McNabb'a göre (McNabb, 2010: 105) vaka çalışması, bu bağlamda, "bir ustanın yağlı boya tablosu gibi derinlikli, çok katmanlı nüanslar ve çeşitli anlamlar içerebilir". Bunun yanı sıra Knight (2002: 42) ise vaka çalışmasının yapısı nedeniyle determinizme ve aşırı genellemelere karşı etkili bir "panzehir" işlevi gördüğünü iddia etmiştir. Kişi merkezli bir yaklaşıma sahip olan vaka çalışması, sahip olduğu bu yönüyle bilgiye dayalı temellerini daha da güçlendirmektedir (McNabb, 2010: 105).

Vaka analizi yönteminin tercih edildiği bu çalışmanın veri toplama sürecinde birincil ve ikincil kaynaklar bir arada kullanılmıştır. Birincil kaynaklar, Sri Lanka hükümeti tarafından yayımlanan ulusal kalkınma planları, Çin Kalkınma Bankası raporları, Dünya Bankası ve Uluslararası Para Fonu (IMF)'nin Sri Lanka'ya dair finansal raporları, parlamento tutanakları ve liman projelerine dair imzalanan resmi anlaşmaları kapsamaktadır. İkincil kaynaklar ise hakemli akademik makaleler, politika raporları, uluslararası medya organlarının haberleri ve düşünce kuruluşu analizlerinden oluşmaktadır. Çalışmaya dahil edilen belgeler, 2010–2023 dönemini kapsayan ve BRI bağlamında Sri Lanka'nın dış politika ve ekonomik yönelimlerini açıkça yansıtan içeriklere göre seçilmiştir. İçeriği yalnızca teknik verilere odaklanan belgeler kapsam dışı bırakılmıştır. Veri analizinde belirli bir kodlama ya da içerik analizi tekniği kullanılmamıştır. Bunun yerine, belgeler analitik betimleme yöntemiyle, Çin-Sri Lanka ilişkilerinin gelişiminde rol oynayan kritik tarihsel kırılma noktaları, aktörler ve temalar doğrultusunda incelenmiştir.

Bu bağlamda, çalışmanın metodolojik yaklaşımı, yalnızca dışsal jeopolitik baskılara değil, aynı zamanda Sri Lanka'nın iç siyasi dinamiklerine de odaklanarak bu iki etken arasında bir önceliklendirme yapmayı amaçlamaktadır. Yöntem olarak seçilen vaka analizinin avantajıyla, Sri Lanka hükümetlerinin BRI projelerine verdiği tepkiler ve bu projeleri nasıl iç politik bir araç olarak meşrulaştırdıkları analiz edilmiştir. Özellikle Sri Lanka'daki hükümetlerin kalkınmacı söylemleri, ulusal kalkınma planlarıyla kurduğu ilişkiler ve muhalefet ile toplumun çeşitli kesimlerinden gelen tepkiler üzerinden oluşturdıkları iç siyasi dinamiklerin etkisi çözümlenmiştir. Bununla birlikte Çin, Hindistan ve ABD gibi güçlerle olan ilişkilerin, Sri Lanka'nın stratejik kararlarını nasıl şekillendirdiği de değerlendirilmiştir. Böylece bu çalışma, metodolojik olarak, Sri Lanka'nın BRI kapsamındaki yöneliminde iç siyasetteki

gelişmelerin mi yoksa uluslararası baskı ve fırsatların mı daha belirleyici olduğunu sorgulayan analitik bir çerçeve sunmaktadır.

Bu çalışmada yalnızca dış politika belirleyicileri değil, aynı zamanda Sri Lanka'da iktidarda bulunan siyasi partilerin ideolojik yönelimleri de analize dâhil edilmiştir. Bu bağlamda hem hükümetlerin resmî açıklamaları hem de muhalefet partilerinin söylemleri üzerinden siyasal eğilimlerin yansımaları incelenmiştir. Özellikle 2005 sonrası dönemde iktidarda olan farklı siyasi partilerin BRI projelerine verdikleri tepkiler değerlendirilmiş; Mahinda Rajapaksa liderliğindeki milliyetçi-muhafazakâr eğilimli hükümetlerin Çin ile ideolojik yakınlığı, bu projelere destek düzeyini artıran bir faktör olarak ele alınmıştır. Buna karşılık daha liberal, Batı yanlısı hükümetlerin Çin yatırımlarına daha temkinli yaklaştığı ve şeffaflık, borç yönetimi gibi konuları ön plana çıkardığı gözlemlenmiştir. Böylece, çalışmanın metodolojik çerçevesi, sadece dışsal baskı ve fırsatları değil; aynı zamanda yerel siyasetteki aktörlerin dünya görüşü temelindeki farklılaşmaları da açıklayıcı değişken olarak değerlendirmektedir.

Bu çalışma, George ve Bennett (2005) tarafından geliştirilen "yapılandırılmış odaklı karşılaştırma" yönteminden ilham alarak, Sri Lanka vakasını belirli tematik başlıklar altında sistematik biçimde analiz etmektedir. Ancak karşılaştırmalı analiz yapılmamış, odaklı bir tekil vaka analizi yürütülmüştür. Bu bağlamda bu makale, küçük devlet stratejileri ve jeopolitik yaklaşımlar temelinde yapılandırılmıştır. Jeopolitik kavramlar, büyük güçler arasındaki rekabetin küçük devletlerin stratejik konumlarını nasıl şekillendirdiğini anlamamıza yardımcı olmaktadır. Sri Lanka'nın BRI projelerine katılımının Çin, Hindistan ve ABD arasındaki güç dengeleri üzerindeki etkisi özellikle bu bağlamda ele alınmıştır. Küçük devlet stratejileri ise Sri Lanka'nın büyük güçler arasında izlediği denge politikalarını incelemek için analitik bir çerçeve sağlamıştır. Araştırmanın analitik çerçevesi ise üç konu üzerine yapılandırılmıştır. Birinci konu, BRI projelerinin Sri Lanka'nın altyapı gelişimi, dış borcunun sürdürülebilirliği ve ekonomik büyümesi üzerindeki etkilerinin incelendiği ekonomik etkilerdir. Çin ile olan ilişkilerin Sri Lanka'nın bölgesel ve küresel iş birliklerini nasıl şekillendirdiğini analiz edildiği ikinci konu ise stratejik ortaklıklardır. Üçüncü ve son konu olan bölgesel tepkilerde ise BRI'nin Hindistan ve ABD gibi bölgesel güçler tarafından nasıl algılandığı ve bu algıların Sri Lanka'nın dış politikasına olan yansımaları değerlendirilmiştir.

Bu araştırmanın sınırlılığı, BRI ile ilgili bazı projelerin tamamlanmamış olması nedeniyle Hint-Pasifik bölgesindeki etkilerinin tam olarak anlaşılabilir olmaması olarak açıklanabilir. Ayrıca, resmî belgelerin sınırlı erişilebilirliği, özellikle Çin tarafından sağlanan verilere erişim konusunda bazı kısıtlamalara neden olmuştur. Bununla birlikte, mevcut akademik çalışmalar ve medya analizlerinden elde edilen bulgular, bu sınırlılıkları gidermek için tamamlayıcı rol üstlenmiştir.

Nihai olarak hem vaka analizi yöntemiyle hem de birincil ve ikincil kaynaklar olmak üzere çeşitli veri kaynaklarının kullanılmasıyla ortaya konulan bu çalışma, Sri Lanka'nın BRI çerçevesindeki rolünün Hint-Pasifik bölgesindeki stratejik ve

jeopolitik konumunu nasıl yeniden şekillendirdiğini açıklamada literatüre ampirik anlamda katkıda bulunmuştur.

3. BULGULAR

2013 yılında Çin tarafından küresel ticareti güçlendirmek ve altyapı yatırımları yoluyla ekonomik büyümeyi teşvik etmek amacıyla başlatılan Kuşak ve Yol Girişimi (The Belt and Road Initiative, BRI), Sri Lanka'nın ekonomisini ve Hint-Pasifik'teki stratejik konumunu etkilemiştir. Çalışmanın bu bölümünde bu konu üzerine elde edilen bulgular, "BRI'nın Sri Lanka'daki projelerinin yarattığı riskler ve fırsatlar", "ekonomik kazanımlar ve borç sürdürülebilirliği", "Çin ile olan ortaklığın beraberinde getirdiği jeopolitik dinamikler" ve "iç politika dinamikleri ve halkın tepkileri" olmak üzere dört unsur üzerinden açıklanmıştır.

Bu çalışma kapsamında elde edilen ilk bulgu, BRI'nın Sri Lanka'daki projelerinin ortaya çıkardığı jeopolitik riskler ve fırsatlardır. Sri Lanka'daki BRI girişimi, özellikle Hambantota Limanı ve Colombo Liman Şehri gibi projelerde yoğunlaşan büyük ölçekli Çin yatırımlarıyla somutlaşmıştır (Gunawan ve Napitupulu, 2023: 1; Theiventhran, 2024: 35). Hambantota Limanı'nın Hint Okyanusu'ndaki stratejik konumu, Çin'in BRI ve bölgedeki jeopolitik hedefleri açısından büyük önem taşımaktadır. Limanın, Çin'in Hint-Pasifik'teki deniz varlığını artırarak ekonomik ve güvenlik çıkarlarını güçlendirdiği vurgulanmıştır (Iyer vd., 2021). Ancak, Sri Lanka'nın borçlarını ödeyememesi sonucu Hambantota Limanı'nın 2017 yılında Çin'e 99 yıllığına devredilmesi, egemenlik kaybı ve "borç tuzağı diplomasisi" eleştirilerine yol açmıştır (BBC, 2017; Gangte, 2020: 53). Bununla birlikte, Sri Lanka'nın Çin ile BRI çerçevesinde geliştirdiği ilişkiler, Çin ile Amerika Birleşik Devletleri (ABD) arasındaki güç mücadelesinde denge sağlama noktasında küçük devlet olmasına rağmen Sri Lanka'ya stratejik fırsatlar sunmuştur.

Tıpkı Hambantota Limanı projesinde olduğu gibi BRI kapsamında planlanan Colombo Liman Şehri projesi de Sri Lanka'nın Hint-Pasifik bölgesindeki stratejik konumunu dönüştürmüş ve bu dönüşüm ekonomik ve jeopolitik etkilere neden olmuştur. Sri Lanka'nın başkenti Colombo'nun BRI kapsamında finansal ve ticari bir merkez olmasını hedefleyen Colombo Liman Şehri projesi ile Sri Lanka'nın Hint-Pasifik'te bölgesel ticaret ve yatırımda önemli bir aktör olması hedeflenmiştir (Uluwaduge, 2022: 87). Ancak, Çin ile yapılan uzun vadeli anlaşmalara rağmen, tıpkı Hambantota Limanı'nın 99 yıllığına Çin'e kiralanmasının ardından, Colombo Liman Şehri projesi de Sri Lanka için yeniden egemenlik kaybı ve "borç tuzağı" risklerini gündeme getirmiştir (Ruwanpura vd., 2020b: 176). BRI bağlamında Çin ile geliştirilen ekonomik ilişkiler Sri Lanka'nın altyapı yatırımları almasını sağlasa da Çin'e olan aşırı bağımlılık ve Hindistan gibi bölgesel aktörlerle jeopolitik gerilim risklerini artırmıştır (Wang ve Ye, 2019: 481; Pulami, 2022: 4).

BRI kapsamında Sri Lanka'da yürütülen Hambantota Limanı ve Colombo Liman Şehri projeleri, Sri Lanka özelinde bazı riskleri de beraberinde getirmiştir. Bu projeler, yarattığı ekonomik fırsatların yanı sıra Sri Lanka'nın borç sürdürülebilirliği ve

egemenliği konularındaki tartışmalar nedeniyle Hint-Pasifik bölgesinde jeopolitik bir sembol haline gelmiştir (Attanayake, 2024a: 1). Bunun yanı sıra her ne kadar Çin'in yatırımları, Sri Lanka'nın altyapı ihtiyaçlarını karşılamada önemli bir rol oynamış olsa da projelerde ağırlıklı olarak Çinli işçilerin çalıştırılması yerel istihdam olanaklarını sınırlamış ve bu durum toplumsal eleştirilerin artmasına sebep olmuştur (Wignaraja vd., 2020: 2; Attanayake, 2023: 61).

Bu çalışmada elde edilen ikinci bulgu, ekonomik kazanımlar ve borç sürdürülebilirliğidir. BRI, Sri Lanka'nın ekonomik kazanımlar elde etmesine yardımcı olmuştur. Çin yatırımlarıyla desteklenen altyapı projeleri, yalnızca bölge ülkelerindeki ticaret hacmini artırmamış, ayrıca Sri Lanka'yı da bölgesel bir lojistik merkezine dönüştürmüştür (Majuera, 2008; Pandit, 2019: 68; Shishir ve Sakib, 2023: 619). Bu gelişmeler, Sri Lanka'nın küresel tedarik zincirlerine entegrasyonu sağlarken ayrıca bölgesel anlamda ekonomik iş birliklerini çeşitlendirmiştir (Kassab, 2023: 583). Ancak bununla birlikte, Sri Lankalı ekonomistler potansiyel borç tuzağı ve çevresel etkiler gibi endişelerini de gündeme getirmişlerdir (Edirisinghe, 2017: 58). Buna rağmen, BRI'yi etkili şekilde kullanarak ekonomik nüfuzunu artıran Sri Lanka, Hint-Pasifik'in dinamiklerinde merkezi bir rol üstlenmiştir (Kandaudahewa, 2023: 125).

Ayrıca, BRI çerçevesinde yürütülen projelerin ekonomik etkileri, özellikle altyapı yatırımlarının yerel istihdam ve bölgesel kalkınma üzerindeki sonuçları açısından da değerlendirilmelidir. Colombo Liman Şehri ve Hambantota Limanı gibi projeler, inşaat sektöründe geçici iş imkanları yaratmış ve bazı bölgelerde yerel ekonomilerin canlanmasına katkı sağlamıştır. Ancak bu katkıların sürdürülebilirliği, projelerde ağırlıklı olarak Çinli işçilerin istihdam edilmesi ve yerel tedarik zincirlerinin sınırlı katılımı nedeniyle tartışmalıdır (Wignaraja vd., 2020). Bu durum, altyapı yatırımlarının yalnızca ekonomik göstergelerle değil, aynı zamanda toplumsal alanlarla da ele alınması gerektiğini göstermektedir.

Bununla birlikte, Sri Lanka'nın BRI kapsamında Çin'den aldığı yüksek faizli kredilerin geri ödeme koşulları, borç sürdürülebilirliği konusunda ciddi riskler ortaya çıkarmıştır. Yapısal olarak zaten kırılgan bir mali yapıya sahip olan Sri Lanka ekonomisi, BRI projeleriyle birlikte dış borç stokunu hızla artırmış ve bu borçların geri ödenememesi, ülkenin finansal egemenliği üzerinde baskılar oluşturmıştır (Nicholas ve Nicholas, 2023). Bu bağlamda Sri Lanka örneği, yalnızca bir borç yönetimi sorunu değil; aynı zamanda büyük altyapı yatırımları için dış finansmana dayalı büyüme modelinin sınırlarını ve siyasi bağımlılık risklerini ortaya koymaktadır. Özellikle borçların yeniden yapılandırılmaları müzakerelerinde Çin'in tek başına hareket etme eğilimi, Sri Lanka'nın dış politika işini zorlaştırmış ve bu durum ekonomik olduğu kadar diplomatik sorunları da beraberinde getirmiştir.

Çalışma kapsamında elde edilen üçüncü bulgu, Sri Lanka'nın BRI vasıtasıyla Çin ile geliştirdiği ilişkilerin bölgesel tepkiler yaratması ve bölgedeki jeopolitik dinamikleri yeniden şekillendirmesidir. BRI kapsamında hayata geçirilen projeler, yalnızca ekonomik bağları güçlendirmekle kalmamış, aynı zamanda Çin'in Hint

Okyanusu'ndaki stratejik etkisini artırarak bu bölgeyi küresel deniz ticareti açısından daha da kritik bir hale getirmiştir. 2009 yılında iç savaşın sona ermesiyle birlikte Sri Lanka, Çin'in "İnci Dizisi" (String of Pearls) stratejisinde önemli bir aktör haline gelmiştir. "İnci Dizisi" stratejisi, Çin'in Hint Okyanusu boyunca deniz üsleri ve ekonomik koridorlar ağı oluşturmayı hedeflediği uzun vadeli bir çevreleme politikasıdır (Tariq, 2016: 5; Brewster, 2017: 287). Ancak Çin'in BRI vasıtasıyla Sri Lanka üzerinden de uygulamaya çalıştığı "İnci Dizisi" stratejisi, Hint-Pasifik'te konumlanan bölgesel güçlerin endişelerine yol açmıştır. Bu bağlamda Hindistan, bölgedeki bu gelişmeleri, kendi güvenlik çıkarlarına ve bölgesel liderliğine yönelik doğrudan bir tehdit olarak değerlendirmektedir (Rajagopalan, 2017).

Çin'in Hint-Pasifik'teki artan nüfuzunu dengelemek amacıyla Hindistan, izlediği "Önce Komşuluk Politikası" (Neighbourhood First Policy) kapsamında Sri Lanka ile olan diplomatik ve ekonomik ilişkilerini yoğunlaştırmıştır (Sultana, 2019: 44). Ayrıca, Amerika Birleşik Devletleri (ABD) de Hint-Pasifik stratejisi doğrultusunda Sri Lanka ile bağlarını güçlendirme çabası içerisinde girmiştir. ABD, Çin'e karşılık Sri Lanka'yı bölgesel güç dengelerini korumada önemli bir aktör olarak görmektedir (Attanayake, 2024b). Hint-Pasifik'teki jeopolitik dinamikler, Sri Lanka'nın dış politikasını büyük güçler arasında dengede tutma zorunluluğunu ortaya koymaktadır. Çin, Hindistan ve ABD gibi aktörlerin Hint-Pasifik'teki rekabeti, Sri Lanka'nın ekonomik kalkınma hedefleriyle dış etkiler arasında hassas bir diplomatik denge kurmasını gerektirmektedir (Walakuluge ve Abeysekara, 2024: 18).

Çalışmada elde edilen dördüncü ve son bulgu, Sri Lanka siyasetinin iç politika dinamikleri ve toplumun tepkileri üzerinedir. Sri Lanka hükümeti, BRI'yi ekonomik kalkınma ve altyapı modernizasyonunun temel bir unsuru olarak konumlandırmıştır. Hükümet, ilgili projeler ile Sri Lanka İç Savaşı sonrasındaki toparlanma ve uzun vadeli refah hedefleriyle uyumlu şekilde ulusal kalkınma planlarına entegre edilerek kamu desteği sağlanmaya çalışmıştır (Belt and Road Portal, 2019). Resmi söylem, ekonomik büyümenin Sri Lanka için taşıdığı önemi vurgulamaktadır (Roche, 2017). Ancak hükümetin bu söylemi, özellikle muhalefet ve bağımsız medya tarafından yoğun eleştirilere maruz kalmıştır. Muhalifler, BRI'nin Çin'in ekonomik etkisini artırdığı ve ülkenin egemenliğini tehlikeye attığı görüşündedir (Qinglian, 2022). Özellikle Hambantota Limanı'nın bir Çin şirketine devredilmesi, protestoların çıkmasına neden olmuş ve borç bağımlılığı ile ulusal çıkarların zayıfladığı yönünde eleştirileri beraberinde getirmiştir (Aneez, 2017). Bu bağlamda, yabancı yatırımların ekonomik kırılganlıkları artırdığı ve ülkenin bağımsızlığını tehdit ettiği yönünde bir söylem gelişmiştir (Rasool, 2022: 10). Toplum ise BRI projelerine yönelik tutumu ise bölünmüş görünmektedir. Altyapı projelerinden somut fayda gören bölgelerde destek yüksek olsa da artan borç yüküne ilişkin endişeler geniş kesimlerde şüphe uyandırmaktadır (Ramachandran, 2022).

4. TARTIŞMA

"Sri Lanka'nın Kuşak ve Yol Girişimi'ne katılımı, Hint-Pasifik bölgesindeki stratejik ve jeopolitik konumunu nasıl etkilemiştir?" araştırma sorusuna yanıt arayan bu

çalışma kapsamında elde edilen bulgular, Kuşak ve Yol Girişimi'nin (The Belt and Road Initiative, BRI) Sri Lanka'nın ekonomisi ve jeopolitiği üzerinde dönüştürücü etkisi olduğunu göstermektedir. Bu bağlamda çalışmanın bu bölümünde, elde edilen bulgular literatürdeki çalışmalar da dikkate alınarak tartışılmıştır.

Elde edilen bulgular, Sri Lanka'nın BRI projeleri sayesinde altyapısını güçlendirdiğini ve küresel ticaret ağlarına olan entegrasyonunu artırdığını ortaya koymaktadır. Bu gelişme özellikle Hambantota Limanı ve Colombo Liman Şehri projelerinde somut şekilde gözlemlenmektedir. Sri Lanka Liman İdaresi'nin 2022 yılına ait verilerine göre, Hambantota Limanı'ndan gerçekleştirilen kargo elleçleme hacmi 2017'de 1,8 milyon ton iken, 2022 sonunda bu rakam yaklaşık 6,5 milyon tona ulaşmıştır (Sri Lanka Ports Authority, 2023). Öte yandan, Colombo Limanı 2021 itibarıyla yılda 7 milyon Yirmi Ayak Eşdeğer Birimi'ni (Twenty-foot Equivalent Unit) aşan konteyner elleçleme kapasitesine erişerek, Asya-Pasifik ticaret rotasında önemli bir aktarma merkezi haline gelmiştir (World Bank, 2022). BRI kapsamındaki yatırımlar yalnızca liman kapasitesiyle sınırlı kalmamış; Çin-Sri Lanka ortaklığıyla geliştirilen Colombo Liman Şehri projesi, 2023 yılı itibarıyla yaklaşık 1,4 milyar dolar tutarında doğrudan yabancı yatırım çekmiş ve bu yatırımların %80'i altyapı ve finans sektörüne yönlendirilmiştir (Nan, 2023). Bu göstergeler, Sri Lanka'nın BRI projeleriyle altyapı modernizasyonunu büyük ölçüde ilerlettiğini ve küresel ekonomik ağlarda daha görünür bir aktöre dönüştüğünü göstermektedir.

Ancak, bu kazanımlar, Sri Lanka'nın ekonomik bağımsızlığı ve Hint-Pasifik'te yer alan bölgesel güçler arasında kurduğu stratejik dengesi açısından belirli riskleri de beraberinde getirmiştir. İncelenen literatürde, BRI'nin özellikle küçük devletler için ekonomik kalkınma ve borç bağımlılığı arasında bir ikilem yarattığı ortaya konulmuştur. Küçük devlet olarak tanımlanan Sri Lanka'nın da benzer ikilem içerisinde olduğu, bu çalışmada tespit edilen hususların başında gelmektedir. Bu sebepten ötürü, BRI projeleri Sri Lanka'ya yatırımlar kazandırır da bindirilen borç yükü, Sri Lanka'nın Çin'e olan bağımlılığı artırdığı söylenebilir.

Araştırmanın bulguları, BRI'nin Sri Lanka'nın Hint-Pasifik'teki jeopolitik konumunu yeniden şekillendirdiğini ve uluslararası sistemdeki büyük güç rekabetinin merkezine yerleştirdiğini göstermektedir. Bu bağlamda, Sri Lanka'nın BRI projeleri ile Hint-Pasifik bölgesindeki jeopolitik dinamikler açısından pozisyon değiştirmek zorunda kaldığını göstermektedir. Çin yatırımlarının artışı, Amerika Birleşik Devletleri (ABD) ve Hindistan gibi Hint-Pasifik bölgesine nüfuz etmek isteyen güçlerin dikkatini çekmiş, bu da Sri Lanka'nın denge politikasını yeniden şekillendirme zorunluluğunu ortaya çıkarmıştır. Bu durum, uluslararası sistemde küçük devletlerin büyük güç rekabeti karşısındaki stratejik konumlanmaları değerlendirildiğinde, Sri Lanka'nın büyük güçler karşısında manevra alanını daraltmıştır.

Bu çerçevede, ABD'nin Sri Lanka'ya yönelik politikalarında da bir değişim gözlemlenmektedir. Çin'in Hint Okyanusu'ndaki ekonomik ve stratejik etkisinin artışı karşılık olarak ABD, özellikle 2018 sonrası Hint-Pasifik Stratejisi kapsamında Sri Lanka ile ilişkilerini yeniden yapılandırmaya yönelmiştir. Bu bağlamda ABD, Sri

Lanka ile ticaret ve yatırım ilişkilerini artırmaya yönelik adımlar atmış; 2019 yılında iki ülke arasında yapılan görüşmeler sonucunda, Amerikan Uluslararası Kalkınma Finans Kurumu (DFC) aracılığıyla enerji, ulaşım ve teknoloji alanlarında çeşitli altyapı projeleri için fon sağlamıştır (Attanayake, 2024b). Ayrıca ABD'nin, Sri Lanka'ya yönelik savunma iş birliğini artırma çabaları da dikkat çekmektedir. 2020 yılında Sri Lanka Savunma Bakanlığı ile imzalanan Savunma İşbirliği Anlaşmaları, liman kullanımı, deniz güvenliği ve istihbarat paylaşımı gibi alanlarda iş birliğini kapsamakta; ABD Donanması'nın Hint Okyanusu'ndaki varlığını artırmayı hedeflemektedir (Fernando, 2022). Bu gelişmeler, ABD'nin yalnızca diplomatik değil, aynı zamanda ekonomik ve askeri araçlarla Sri Lanka üzerinden Çin'in bölgedeki etkisini dengelemeye çalıştığını göstermektedir.

Örneğin, Çin'in yatırımlarını kendisine karşı bir güvenlik tehdidi olarak gören Hindistan, Sri Lanka üzerindeki etkisini artırmak için diplomatik ve ekonomik girişimlerini yoğunlaştırmıştır. Çin ile ekonomik iş birliğini sürdürmek isterken, aynı zamanda Hindistan ve Batı ile olan ilişkilerini dengelemek için diplomatik adımlar atan Sri Lanka, dış politikasında çok yönlü bir yaklaşım benimsemek zorunda kalmıştır. Ayrıca bu bulgu, küçük devletlerin büyük güç rekabetinde dış politikada stratejik davranarak bazı esneklikler göstermek zorunda olduklarını ortaya koyan literatürdeki çalışmalar için örnek teşkil etmektedir.

Sri Lanka'nın BRI projelerinden sağladığı ekonomik faydalar; altyapısının modernizasyonu ve yabancı yatırımlardaki artış gibi unsurlarla desteklenmiştir. Ancak, araştırmada elde edilen bulgular, Sri Lanka'nın BRI kapsamında elde ettiği ekonomik kazanımların büyük ölçüde dış borçlanma yoluyla sağlandığını ve ülkenin mali sürdürülebilirliği üzerinde ciddi baskılara neden olduğunu göstermektedir. Akademik yazında, BRI'nin ekonomik faydalarının sürdürülebilirliği konusundaki tartışmalar da benzer şekilde ikiye ayrılmıştır.

Literatürdeki çalışmalardan bazıları, BRI projelerinin gelişmekte olan ülkelerin ekonomik büyümesini destekleyebileceğini savunmaktadır. Örneğin, Hoque ve Tama (2020), BRI'nin altyapı yatırımları yoluyla bölgesel ekonomik kalkınmayı teşvik ettiğini ve özellikle Güney Asya ülkelerinde ticaret ağlarının entegrasyonunu artırdığını belirtmektedir. Benzer şekilde Sarker vd. (2018), BRI'nin küresel kalkınma üzerinde olumlu etkiler yaratabileceğini ve katılımcı ülkelerin finansal kaynaklara erişimini kolaylaştırarak uzun vadeli kalkınma planlarına katkı sunduğunu öne sürmektedir.

Buna karşılık, bazı çalışmalar ise BRI'nin katılımcı ülkelerde borç krizine neden olabileceği uyarısında bulunarak, bu durumun Çin'in jeopolitik nüfuzunu artırmak için uyguladığı bir "Borç Tuzağı Diplomasisi" stratejisiyle bağlantılı olduğunu ileri sürmektedir. Wibisono (2019), Sri Lanka'nın Hambantota Limanı örneği üzerinden Çin tarafından uygulanan borçlandırma politikasının ülkenin egemenlik alanlarını zayıflatıldığını savunurken, Gangte (2020) bu stratejinin daha geniş ölçekte Güney Asya'daki küçük devletleri finansal olarak Çin'e bağımlı hale getirdiğini belirtmektedir. Nicholas ve Nicholas (2023) ise, Sri Lanka'nın borç krizinin BRI

kapsamındaki finansal yapılarla doğrudan ilişkili olduğunu ve bu durumun gelişmekte olan ülkeler için yapısal bir tehdit oluşturduğunu vurgulamaktadır.

Bu çalışma ise literatürdeki bu fikir ayrılıklarının, Sri Lanka vakasında da her iki görüşü de doğrular nitelikte olduğunu savunmaktadır. BRI projeleri, Sri Lanka'nın ekonomik büyümesine katkı sağlarken; verilen yüksek faizli krediler, Colombo Liman Şehri projesi ve Hambantota Limanı'nın 99 yıllığına Çin'e devredilmesi gibi gelişmeler, Sri Lanka'nın özellikle mali alandaki egemenlik haklarını sorgulatır hale getirmişlerdir.

Bu çalışma, literatüre ek olarak, Sri Lanka'nın BRI kapsamında Çin ile olan ekonomik entegrasyonunun, Hint-Pasifik'teki bölgesel ekonomik alternatifleri de teşvik ettiğini iddia etmektedir. Hindistan ve hatta Japonya gibi aktörlerin, Çin'in artan nüfuzunu dengelemek için Sri Lanka'ya ekonomik yardım paketleri ve altyapı yatırımları sunmaya başlaması çalışmanın iddiasını destekleyen örneğin başında gelmektedir. Çalışmanın iddiası, BRI'nin yalnızca Çin ve Sri Lanka arasındaki ikili bir ekonomik girişim olmadığını, aynı zamanda bölgesel ekonomik rekabeti tetikleyen bir mekanizma olarak işlediğini ortaya koymaktadır.

BRI projelerinin Sri Lanka'nın iç siyasetine olan etkisi de araştırmanın önemli bir bulgusu olarak aktarılmıştır. Çalışma, Sri Lanka'daki hükümetlerin BRI projelerini ekonomik kalkınmanın bir aracı olarak meşrulaştırdığını, ancak muhalefetin, medya ve sivil toplum kuruluşları üzerinden BRI projelerine yönelik eleştirilerini arttığını ve bu eleştirilerin büyüyerek toplumun bazı kesimlerinin katıldığı protestolara neden olduğunu göstermektedir. Literatürde BRI'nin ülkelerin iç politikaları üzerindeki etkisi konusunda Sri Lanka ile benzer örnekler bulunmaktadır. Güney Asya'daki Malezya ve Pakistan gibi diğer vakalarda da ilgili hükümetlerin BRI projelerini savundukları, ancak tıpkı Sri Lanka'da olduğu gibi muhalefetin borç tuzağı ve egemenlik kaygıları nedeniyle bu projelere tepki gösterdiği tespit edilmiştir.

Bu bulgular, Zhang'ın (2018) Kuşak ve Yol Girişimi'nin küçük devletler üzerinde jeopolitik yeniden konumlanmalar yarattığını savunduğu yaklaşımıyla paralellik göstermektedir. Ancak, Premaratna ve Thrishali'nin (2020) öne sürdüğünün aksine, Sri Lanka'nın yalnızca pasif bir jeopolitik özne değil, aksine çok yönlü stratejik manevralar geliştirebilen bir aktör olduğu bulgularla ortaya konmuştur. Literatürde sıkça tartışılan borç tuzağı diplomasisinin (Wibisono, 2019; Gangte, 2020) Sri Lanka örneğinde sadece ekonomik değil, aynı zamanda bölgesel rekabetin bir yansıması olduğu görülmektedir. Nitekim Hindistan ve ABD gibi aktörlerin BRI projelerine karşılık geliştirdikleri girişimler, yalnızca Sri Lanka'nın dış politikasına etkilemekle kalmamış, aynı zamanda bölgesel ekonomik alternatiflerin gelişmesine de zemin hazırlamıştır. Bu durum, çalışmanın bulgularında yer verilen şekilde, Colombo Liman Şehri gibi projelerin yalnızca ikili bir yatırım ilişkisi değil, çok taraflı jeopolitik rekabetin bir uzantısı olarak değerlendirilmesini gerekli kılmaktadır. Dolayısıyla, Sri Lanka örneği, BRI'nin tek taraflı kazanımlardan ziyade çok katmanlı stratejik denklemler doğurduğunu göstermekte ve bu yönüyle literatüre yeni bir bakış açısı sunmaktadır.

Sonuç olarak, elde edilen bulgular ışığında bu çalışmada, BRI'nin Sri Lanka zerindeki etkileri, ekonomik kalkınma, borç bağımlılığı, jeopolitik rekabet ve iç politika dinamikleri açısından tartışılmıştır. BRI projeleri, Sri Lanka'ya altyapı yatırımları kazandırmış; ancak aynı zamanda Sri Lanka'nın Çin'e olan mali bağımlılığı artırmıştır. Hint-Pasifik'te bölgesel güçler arasındaki rekabetin etkisiyle Sri Lanka, Çin ile ekonomik ortaklığını sürdürürken, Hindistan ve ABD ile olan ilişkilerini dengelemek durumunda kalmıştır.

Ayrıca, BRI'nin Sri Lanka i politikasındaki yansımaları, hkmet ve muhalefet arasındaki ayrışmayı artırmış, halk arasında BRI'ye yönelik tepkileri beraberinde getirmiştir. Özellikle muhalefet partileri, Çin'den alınan yüksek faizli kredilerin ülkeyi borç tuzağına sürüklediğini ve ulusal egemenliği tehdit ettiğini ne sürerek hükümeti sert şekilde eleştirmiştir. Örneğın, Reuters haber ajansının 2017 yılında aktardığına göre, Hambantota Limanı'nın Çin'e 99 yıllığına devredilmesi sonrası muhalefet liderleri bu anlaşmanın "lkenin geleceğini ipotek altına aldığı" görüşünü kamuoyuyla paylaşmış ve bu durum başkent Colombo'da kitlesel protestolara yol açmıştır (Aneez, 2017). Benzer biçimde, Benar News tarafından yayımlanan bir analizde, BRI projelerinin artan yolsuzluk iddiaları ve hükümetin şeffaf olmayan anlaşmaları nedeniyle medyada yoğın eleştirildiğı, özellikle Çin yatırımlarına karşı kamuoyunun güveninin ciddi biçimde zedelendiğı belirtilmiştir (Qinglian, 2022). Yerel medya kaynaklarından olan Daily Mirror ve The Sunday Times gibi yayın organlarında da, 2020 sonrası dönemde hükümetin BRI projelerine verdiğı nceliğın kamu bütçesi üzerindeki yükleri artırdığına ve bu durumun seçim kampanyalarında muhalefet tarafından sıkça gündeme getirildiğine dair analizlere rastlanmaktadır (Jayasuriya, 2020; Perera, 2021). Bu bağlamda, BRI yalnızca dış politika veya ekonomi açısından değil; aynı zamanda Sri Lanka'nın iç siyasal tartışmalarının da merkezinde yer almaktadır.

SONUÇ

2013 yılında Çin tarafından başlatılan Kuşak ve Yol Girişimi (The Belt and Road Initiative, BRI), Çin'in ekonomik ve siyasi etkisini küresel ölçekte hedefleyen geniş kapsamlı bir altyapı ve kalkınma girişimi olarak öne çıkmaktadır. Sri Lanka, Hint-Pasifik'teki stratejik konumu nedeniyle bu girişimin odak noktalarından biri haline gelmiştir. Bu makalede, Sri Lanka'nın BRI'ye katılımının ekonomik kalkınma, borç srdrlebilirliğı, stratejik bağımlılık, jeopolitik rekabet ve iç siyasi dinamikler üzerindeki etkilerini analiz edilmiş ve Sri Lanka'nın hem iç hem de dış politikadaki dönüşümü ortaya konulmuştur. Bu bağlamda bu alışma, Sri Lanka'nın BRI erevesindeki rolünü Hint-Pasifik bölgesindeki stratejik ve jeopolitik konumunu nasıl yeniden şekillendirdiğini açıklayarak literatüre ampirik düzeyde anlamlı bir katkı sunmuştur. Çalışma kapsamında elde edilen bulgular, Sri Lanka'nın BRI'den ekonomik faydalar sağlamasına rağmen stratejik ve jeopolitik açıdan belirli risklerle karşılaştığını göstermektedir. Makalenin bu bölümünde, araştırma bulgularına dayanarak ulaşılan temel sonuçlar aktarılmıştır.

Bu çalışma kapsamında elde edilen ilk sonuç, BRI'nin Sri Lanka'nın ekonomik kalkınmasını destekleyen ancak borç bağımlılığı yaratan bir araç olduğudur. Çalışmanın temel sonuçlarından biri, BRI projelerinin Sri Lanka'nın ekonomik kalkınmasına önemli katkılar sağladığıdır. Özellikle Hambantota Limanı ve Colombo Liman Şehri gibi büyük ölçekli altyapı projeleri, Sri Lanka'nın küresel ticaret ağlarına entegrasyonunu artırmış, lojistik kapasitesini güçlendirmiş ve altyapı eksikliklerini gidermiştir. Bu projeler sayesinde Sri Lanka'nın ulaşım altyapısı modern hale getirilmiş ve uluslararası yatırımcılar için cazip bir ticaret merkezi haline getirilmiştir. Ancak, Sri Lanka'nın elde ettiği ekonomik kazanımların büyük bir kısmı, Çin'den alınan yüksek faizli kredilerle finanse edilmiştir. Bu çalışma, bu durumun Sri Lanka'nın dış borç yükünü artırdığını ve mali bağımsızlık üzerinde ciddi baskılar yarattığını iddia etmektedir. Özellikle Hambantota Limanı'nın düşük gelir getirisi nedeniyle 99 yıllığına Çin'e devredilmesi, "Borç Tuzağı Diplomasisi" öngörüsünün gerçekleşmesinin önünü açabilir. Bu bağlamda bu çalışma, BRI'nin ekonomik kalkınmayı desteklemekle birlikte, uzun vadede borç bağımlılığı riski yarattığı ve Sri Lanka'nın ekonomik egemenliği üzerinde potansiyel tehditler oluşturduğu sonucunu vurgulamaktadır.

İkinci olarak ise BRI, Sri Lanka'nın Hint-Pasifik bölgesindeki stratejik konumunu güçlendirmiştir. BRI projeleri, Sri Lanka'nın jeopolitik önemini artırmış ve Sri Lanka'yı Hint-Pasifik bölgesindeki büyük güç rekabetinin merkezine yerleştirmiştir. Çin'in Sri Lanka'daki ekonomik ve stratejik etkisinin artması, Hindistan ve Amerika Birleşik Devletleri (ABD) gibi aktörlerin güvenlik kaygılarını tetiklemiştir. Çin'in yatırımları, Sri Lanka'yı "Deniz İpek Yolu" stratejisinin önemli bir parçası haline getirmiş ve bu durum, Sri Lanka'nın küresel ticaret yolları üzerindeki etkisini artırırken, ülkeyi büyük güçler arasında kritik bir konuma taşımıştır.

Bununla birlikte, Hindistan ve ABD'nin Çin'in Sri Lanka'daki artan etkisini dengelemeye yönelik somut girişimlerde bulunduğu görülmektedir. Hindistan, "Neighbourhood First" (Önce Komşuluk) politikası kapsamında Sri Lanka'ya 2020–2023 yılları arasında enerji, sağlık ve ulaşım altyapısı projeleri için toplamda 3,5 milyar dolar kredi ve hibe desteği sağlamıştır (Sultana, 2019). Ayrıca, Hindistan hükümeti tarafından finanse edilen Jaffna Uluslararası Havalimanı projesi, Çin'in güney limanlarındaki etkisine alternatif bir ekonomik koridor yaratma amacı taşımaktadır. Öte yandan, Amerika Birleşik Devletleri, Millennium Challenge Corporation (MCC) aracılığıyla Sri Lanka ile 480 milyon dolarlık bir altyapı geliştirme anlaşması imzalamış; ayrıca 2020 ve sonrasında ABD Pasifik Komutanlığı (INDOPACOM) aracılığıyla Sri Lanka donanmasıyla ortak deniz güvenliği tatbikatları gerçekleştirmiştir (Attanayake, 2024b; Fernando, 2022). Bu girişimler, yalnızca ekonomik kalkınma değil aynı zamanda bölgesel güvenlik mimarisine dair iş birliklerini de kapsamaktadır. Bu durum, Sri Lanka'nın yalnızca jeopolitik olarak değil, aynı zamanda stratejik savunma alanında da büyük güçler arası rekabetin merkezine yerleştiğini göstermektedir.

Üçüncü olarak; Sri Lanka, BRI ile Çin, ABD ve Hindistan gibi aktörler arasında denge politikası izleme zorunluluğu ile karşı karşıyadır. BRI'nin yaptığı jeopolitik etkiler,

Sri Lanka'nın dış politikasında değişikliklere sebep olmuştur. Sri Lanka, Çin ile ekonomik ilişkilerini artırarak sürdürürken, aynı zamanda Hindistan, ABD ve Japonya gibi diğer aktörlerle dengeli ilişkiler kurma zorunluluğu hissetmiştir. Bu durum, "Küçük Devlet Teorisi" çerçevesinde değerlendirildiğinde, Sri Lanka'nın büyük güçler arasında denge politikaları izleyerek kendi ulusal çıkarlarını koruma stratejilerini yansıtmaktadır.

Sri Lanka, dış politikada izlediği denge politikası ile bir yandan Çin'in sunduğu ekonomik fırsatlardan yararlanmayı hedeflerken, diğer yandan Hindistan ve Batı dünyasıyla olan ilişkilerini stratejik düzeyde sürdürmeyi amaçlamaktadır. Bu yaklaşım, Sri Lanka'nın büyük güç rekabeti bağlamında bağımsız bir dış politika izleme kapasitesini artırırsa da aynı zamanda Sri Lanka'yı sürekli bir diplomatik denge arayışına zorlamaktadır. Bu nedenle, BRI'nin Sri Lanka için yalnızca ekonomik bir kalkınma aracı değil; aynı zamanda hassas bir diplomatik dengenin de parçası olduğu görölmektedir.

Dördüncü olarak BRI, Sri Lanka'nın iç siyaset dinamiklerini ve toplumsal algıyı etkilemiştir. Bir başka deyişle, BRI projeleri yalnızca dış politika ve ekonomik kalkınma üzerinde değil; aynı zamanda Sri Lanka'nın yerel siyasetteki dinamikleri üzerinde etkiler yaratmıştır. Sri Lanka'daki hükümetler, BRI projelerini ekonomik kalkınmanın bir aracı olarak savunmakta ve bu projeleri ülkenin altyapı modernizasyonuna katkı sağlayan stratejik yatırımlar olarak tanımlamaktadır. Ancak muhalefet partileri ve sivil toplum kuruluşları ise bu projeleri Çin'in ekonomik nüfuzunu artıran ve Sri Lanka'nın egemenliğini tehdit eden unsurlar olarak değerlendirmektedir.

Toplum genelinde de BRI projelerine yönelik algılar da farklılık göstermektedir. Projelerden doğrudan fayda sağlayan kesimlerde BRI'ye yönelik destek yükseken, toplumun bazı kesimlerinde ise borç yükü ve egemenlik kaygıları nedeniyle eleştirel yaklaşımlar da bulunmaktadır. Özellikle Hambantota Limanı'nın Çin'e devri, halk arasında BRI'ye yönelik güveni sarsan önemli bir gelişme olarak öne çıkmıştır. Bu durum, BRI'nin Sri Lanka siyasetindeki kutuplaşmayı derinleştirdiği ve toplumda farklı görüşlerin ortaya çıkmasına neden olduğu sonucunu desteklemektedir.

Makalede ulaşılan beşinci ve sonuncu sonuç; BRI, Sri Lanka açısından hem önemli fırsatlar sunan hem de ciddi riskler barındıran iki yönlü bir süreç olarak değerlendirilmekte ve bu bağlamda BRI'nin Sri Lanka üzerindeki etkileri, fırsatlar ve tehditler ekseninde eşzamanlı olarak şekillenmektedir. BRI projeleri Sri Lanka için ekonomik kalkınma, altyapı gelişimi ve küresel ticaret entegrasyonu açısından önemli avantajlar sağlamıştır. Ancak BRI projeleri aynı zamanda Sri Lanka'da dış borç bağımlılığı, egemenlik kaygıları ve büyük güç rekabetine bağlı diplomatik baskılar gibi riskleri beraberinde getirmiştir.

Bu iki yönlü yapı, BRI'nin Sri Lanka için yalnızca ekonomik bir kalkınma aracı değil, aynı zamanda jeopolitik bir strateji olarak da işlev gördüğünü ortaya koymaktadır. Bu çalışmada, Sri Lanka'nın bu süreci başarılı bir şekilde yönetebilmesi için dış politikada

Çin ile ilişkilerini dengeleyici hamleler geliştirmesi, Hindistan ve Japonya gibi bölgesel aktörlerle altyapı ve liman projelerinde iş birliklerini artırması; ayrıca IMF ile borç yapılandırma süreçlerinde şeffaf ve sürdürülebilir mekanizmalar geliştirmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Buna ek olarak, çok taraflı diplomatik ilişkilerini güçlendirme kapasitesini artırarak ASEAN gibi bölgesel örgütlerle olan ekonomik entegrasyonuna hız vermesi, Sri Lanka'nın stratejik özerkliğini koruması açısından hayati önemdedir.

Sonuç olarak, Sri Lanka'nın BRI'ye katılımı, ülkenin ekonomik ve jeopolitik yapısına ek olarak dış politika kararlarını da etkilemiştir. BRI projeleri, ekonomik kalkınma ve altyapının modern hale getirilmesi açısından kazanımlar sağlamasına rağmen ayrıca borç bağımlılığı ve stratejik bağımsızlık konularında Sri Lanka'nın zorluklarla karşılaşmasına sebebiyet vermişlerdir. Bunun yanı sıra, Sri Lanka'nın “Küçük Devlet Teorisi” bağlamında ABD, Çin ve Hindistan gibi uluslararası sistemin güçlü aktörleri arasında izlediği denge politikası, Sri Lanka'nın yaşadığı sürecin ne derece zorlu olduğunu göstermektedir.

Bu süreçte Sri Lanka'nın BRI'ye yaklaşımında, iktidarda bulunan hükümetlerin ideolojik yöneliminin belirleyici rol oynadığı da göz ardı edilmemelidir. Özellikle Mahinda Rajapaksa liderliğindeki Sri Lanka Podujana Peramuna (SLPP) hükümetleri döneminde Çin ile stratejik yakınlaşma hız kazanmış; kalkınmacı, merkezîyetçi ve Batı karşıtı eğilimler taşıyan bu yönetimlerin Çin modeline duyduğu ideolojik yakınlık, BRI projelerine güçlü destek verilmesinde etkili olmuştur. Buna karşılık, 2015–2019 yılları arasında iktidarda olan Batı yanlısı daha liberal eğilimli hükümetler, Çin projelerine karşı daha ihtiyatlı bir tutum sergilemiş ve BRI kapsamında gerçekleştirilen anlaşmaların şeffaflığı ile kamuoyunun bilgilendirilmesi yönünde adımlar atmıştır. Bu durum, Sri Lanka'nın dış politika yöneliminin yalnızca jeopolitik veya ekonomik zorunluluklarla değil, aynı zamanda iktidardaki siyasi partinin dünya görüşü ve ideolojik yaklaşımıyla da şekillendiğini ortaya koymaktadır. Dolayısıyla, hangi partinin iktidarda olduğuna bağlı olarak BRI'ye yönelik stratejilerde farklılıkların gözlemlenmesi, bu çalışmanın yöntem kısmında da belirtildiği üzere, iç siyasi dinamiklerin belirleyiciliğini açıkça göstermektedir.

THE STRATEGIC AND GEOPOLITICAL REPOSITIONING OF SRI LANKA WITHIN THE INDO-PACIFIC: THE ROLE OF THE BELT AND ROAD INITIATIVE

1. INTRODUCTION

China introduced the Belt and Road Initiative (BRI) as a global development project in 2013. It aims to improve China's economic cooperation and ties with the rest of the world. The BRI was initially seen as an economic initiative. However, it has also impacted geopolitical dynamics and international relations beyond economic growth. These effects are especially obvious in the Indo-Pacific region, where small states like Sri Lanka have faced both opportunities and challenges due to their involvement in the BRI.

In this context, this article explores the economic, strategic, and political implications of the BRI on Sri Lankan politics. Additionally, it seeks to address the research question: "How has Sri Lanka's participation in the Belt and Road Initiative influenced its strategic and geopolitical position in the Indo-Pacific region?"

2. METHODS

In this article, case study analysis, a qualitative research method, is preferred. In the data collection process of this study, in which the case study method was preferred, primary and secondary sources were used together. Primary sources were obtained from official documents such as the reports of the Sri Lankan government and the China Development Bank, publications of international financial institutions such as the World Bank and the International Monetary Fund (IMF), international treaties signed between countries, and speeches of prominent political leaders. In addition, secondary sources such as research articles, media analyses and policy reports were also used in this study.

3. RESULTS

According to the findings of the research, there are four main results of Sri Lanka's participation in the BRI.

Firstly, the study revealed that BRI has significantly contributed to the infrastructure modernization and the integration of world trade with the other part of the world for Sri Lanka. The Hambantota Port and Colombo Port City projects have enhanced the role of Sri Lanka's role in regional trade networks, improving connectivity and positioning the country as a strategic maritime hub. However, the gains have come with concerns about Sri Lanka's financial commitments. There are still questions and debates about the long-term sustainability of these obligations.

Secondly, the findings showed that the external debt of Sri Lanka has increased sharply due to the loans related with the BRI. This has created financial vulnerabilities

for Sri Lanka. For instance, Sri Lanka could not meet its debt obligations in the BRI. So, it led to the leasing of the Hambantota Port to China for 99 years and has caused the "Debt-Trap" for Sri Lanka. The "Debt-Trap" has made debate intense about the risks of relying on Chinese financing. It has also provoked Sri Lanka's domestic political controversy over economic sovereignty.

Thirdly, India and the US have developed countermeasures against Sri Lanka due to its increasing economic ties with China. India perceived China's presence in Sri Lanka as a threat to its regional security interests in Indo-Pacific region. Because of this, India has intensified its economic and diplomatic initiatives with Sri Lanka to balance China's influence. In the meantime, the US also has aimed to limit China's expansion in the region through economic and military co-operation. These dynamics shows that the participation of Sri Lanka to the BRI is significantly constrained by the broader US-China rivalry in the Indo-Pacific region.

Fourthly and lastly, the article claimed that BRI has shaped the domestic policy of Sri Lanka. The Sri Lankan government has promoted the investments on the behalf of the BRI as essential to the economic development in the long term. However, the opposition parties and civil society organizations have expressed concerns over issues such as national sovereignty, labour rights, and the prioritization of foreign over local businesses.

4. DISCUSSION

According to the findings of the article, the involvement of Sri Lanka in the BRI has resulted a dilemma between economic benefits and geopolitical challenges. Although Sri Lanka has gained from significant infrastructure investments and modernization, the financial and political implications of the BRI remained unclear in the long-term.

The economic side of Sri Lanka's engagement with the BRI contains a paradox. While Sri Lanka has utilized Chinese investments for infrastructure modernization, the financial burdens have raised concerns over dependency in the public opinion. The "Debt-Trap", often linked to the Chinese loans, has become a prominent topic in the Sri Lankan policy discussions. However, some scholars argue that the financial challenges of Sri Lanka are mainly due to broader structural economic weaknesses, rather than the BRI alone.

Sri Lanka has been placed at the centre of power struggles in geopolitical terms due to the BRI. Because of the growing economic ties with China, Sri Lanka has been under the pressure on its strengthening relationship with India. For this reason, Sri Lanka follows the balance of power policy toward India. Thus, Sri Lanka strategically improves its relationship with the US in order to counterbalance the presence of China in the Indo-Pacific region.

Domestic policy also plays a significant role in shaping the position of Sri Lanka in the BRI. Public opinion on Chinese investments still remains divided. In spite of the

government officials emphasizes the economic growth, the opposition parties criticize the lack of transparency and national security implications.

CONCLUSION

Consequently, according to the results of the case study analysis, this article reveals that the participation of Sri Lanka in the BRI presents both significant opportunities and substantial risks.

Firstly, economic sustainability remains a key concern. While BRI investments have improved infrastructure, Sri Lanka ought to implement more effective debt management strategies to prevent long-term financial dependency on China. Secondly, the strategic position of Sri Lanka has become more complex due to intensifying US-China competition in the region. Sri Lanka also ought to support a multipolar geopolitical environment while guarding its national interests. Lastly, domestic dynamics will continue to influence the continuity of BRI projects in Sri Lanka. The ability of governments to balance economic development with national sovereignty concerns will shape public trust in future foreign investment initiatives for Sri Lanka.

KAYNAKÇA

- Aneez, S. (2017, 2 Şubat). China's 'Silk Road' Push Stirs Resentment and Protest in Sri Lanka. Reuters. Erişim: 28 Ocak 2025, <https://www.reuters.com/article/business/chinas-silk-road-push-stirs-resentment-and-protest-in-sri-lanka-idUSKBN15G5UO/>
- Attanayake, C. (2023). Unveiling Sri Lanka's Agency: Empowering Infrastructural Transformation in China-Sri Lanka Relations. *Journal of Contemporary East Asia Studies*, 12(1), 59-86. <https://doi.org/10.1080/24761028.2023.2280479>
- Attanayake, C. (2024a). Why Do Small States Matter in Bay of Bengal Geopolitics? The Case of Sri Lanka. *Australian Journal of Maritime & Ocean Affairs*, 16(3), 1-16. <https://doi.org/10.1080/18366503.2023.2250609>
- Attanayake, C. (2024b, 18 Ekim). Sri Lanka: Indian Ocean Security and the US Indo-Pacific Strategy. East-West Center. Erişim: 23 Aralık 2024, <https://www.eastwestcenter.org/publications/sri-lanka-indian-ocean-security-and-us-indo-pacific-strategy>
- Babar, S. I. (2023). Managing the Geopolitical Competition between China and India: Sri Lanka's Strategic Balancing Act. *Strategic Studies*, 43(2), 59-79. <https://doi.org/10.53532/ss.043.02.00311>
- BBC. (2017, 29 Temmuz). Sri Lanka Signs Deal on Hambantota Port with China. Erişim: 16 Aralık 2024, <https://www.bbc.com/news/world-asia-40761732>
- Belt and Road Portal. (2019, 18 Mart). Belt and Road Cooperation Brings Benefits to Sri Lanka, Instead of "Debt Trap". Erişim: 28 Ocak 2025, <https://eng.yidaiyilu.gov.cn/p/82886.html>
- Brewster, D. (2017). Silk Roads and Strings of Pearls: The Strategic Geography of China's New Pathways in the Indian Ocean. *Geopolitics*, 22(2), 269-291. <http://dx.doi.org/10.1080/14650045.2016.1223631>
- Butt, A. S., Shah, H. H. ve Ahmad, A. B. (2021). Exploring the Potential Challenges of Belt and Road Initiative for Sustainable Supply Chains: South Asian Perspective. *Transportation Journal*, 60(3), 307-338. <https://www.jstor.org/stable/10.5325/transportationj.60.3.0307>
- Edirisinghe, P. (2017). The Influence of Logistics Competence in International Trade in Sri Lanka: A Contemporary Study. Sri Lanka Economics Research Conference (SLERC), 23-24 Kasım 2017, Rajarata University of Sri Lanka, Mihintale. 53-59.
- Fernando, H. N. (2022). Impact of the Status of Forces Agreements on Host States in the Indo-Pacific: How Will Sri Lanka Tame the Dragon and Uncle Sam?. *South Asian Survey*, 29(1), 7-22. <https://doi.org/10.1177/09715231221075089>
- Gangte, L. (2020). The Debt-Trap Diplomacy Revisited: A Case Study on Sri Lanka's Hambantota Port. *Artha Journal of Social Sciences*, 19(2), 53-66. <https://doi.org/10.12724/ajss.53.4>
- George, A. ve Bennett, A. (2005). *Case Studies and Theory Development in the Social Sciences*, Cambridge: MIT Press.

- Gunawan, Y. ve Napitupulu, I. R. A. (2023). The Influence of China's Belt and Road Initiative of Economic Crisis in Sri Lanka. *Law Review*, 23(1), 1-15. <http://dx.doi.org/10.19166/lr.v20i1.6593>
- Hartley, J. (2004). Case Study Research. C. Cassell ve G. Symon (Ed.) *Essential Guide to Qualitative Methods in Organizational Research* (s. 323-333). London: Sage Publication. <https://doi.org/10.4135/9781446280119.n26>
- Hoque, M. ve Tama, R. A. Z. (2020). China's Belt and Road Initiative: Global Politics and Implications. *European Scientific Journal*, 16(31), 279-299. <https://doi.org/10.19044/esj.2020.v16n31p279>
- Hu, W., Shan, Y., Deng, Y., Fu, N., Duan, J., Jiang, H. ve Zhang, J. (2023). Geopolitical Risk Evolution and Obstacle Factors of Countries Along the Belt and Road and Its Types Classification. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 20(2), 1-24. <https://doi.org/10.3390/ijerph20021618>
- Iyer, S. S., Mukhopadhyay, R. ve Iyer, S. D. (2021). The Sino-Indian Geopolitics and Maritime Security of the Indian Ocean Region. *Strategic Analysis*, 45(1), 1-17. <https://doi.org/10.1080/09700161.2020.1870269>
- Jayasuriya, R. (2020, 19 Temmuz). Political Fault Lines Deepen Over BRI Projects. Daily Mirror Sri Lanka. Erişim Tarihi: 29 Nisan 2025, <https://www.dailymirror.lk/News-Features/Political-fault-lines-deepen-over-BRI-projects/131-193042>
- Kamburawala, T. U. ve Abeyrathne, D. H. (2022). Belt and Road Initiative (BRI) and Sri Lanka: A Review of Literature. *KDU Journal of Multidisciplinary Studies*, 4(2), 56-65. <https://doi.org/10.4038/kjms.v4i2.51>
- Kandaudahewa, H. (2023). Sri Lanka's Strategic Dilemma: Navigating Great-Power Rivalry in the Indo-Pacific. *Journal of Indo-Pacific Affairs*, 6(6). <https://doi.org/10.24076/nsjis.v7i1.1185>
- Karl, D. J. (2018). Sri Lanka, the Maritime Silk Road, and Sino-Indian Relations. J. M. Blanchard (Ed.) *China's Maritime Silk Road Initiative and South Asia: A Political Economic Analysis of Its Purposes, Perils, and Promise* içinde (s. 137-172). Singapore: Palgrave. https://doi.org/10.1007/978-981-10-5239-2_6
- Kassab, H. S. (2023). What is the Indo-Pacific? Genealogy, Securitization, and the Multipolar System. *Chinese Political Science Review*, 8(4), 573-596. <https://doi.org/10.1007/s41111-023-00233-z>
- Knight, P. K. (2002). *Small Scale Research: Pragmatic Inquiry in Social Science and the Caring Professions*, London: Sage.
- Majuera, M. (2008). BRI boosts Sri Lanka's Status as Logistics Hub. China Daily. Erişim: 18 Aralık 2024, <https://www.chinadaily.com.cn/a/202307/25/WS64bf037fa31035260b8183b4.html>
- McNabb, D. E. (2010). *Research Methods for Political Science: Quantitative and Qualitative Approaches*, New York and London: M. E. Sharpe.
- Mohajan, H. K. (2018). Qualitative Research Methodology in Social Sciences and Related Subjects. *Journal of Economic Development, Environment and People*, 7(1), 23-48. <https://doi.org/10.17169/fqs-18.1.2655>

- Mondal, S. P. ve Maitra, B. (2021). Assessing Growth Impact of Public Debt in Sri Lanka. *Arthaniti: Journal of Economic Theory and Practice*, 20(2), 201-226. <https://doi.org/10.1177/0976747920917478>
- My Hai Loc, T. (2023). India's Regional Security and Defense Cooperation: A Study of Sino-Indian Rivalry in Sri Lanka. *Journal of Social and Political Sciences*, 6(1), 31-45. <https://doi.org/10.31014/aior.1991.06.02.408>
- Nan, Z. (2023, 17 Ekim). Colombo Port City rises with green Chinese solutions. *China Daily*. Erişim: 29 Nisan 2025, <https://www.chinadaily.com.cn/a/202310/17/WS652dedfba31090682a5e8f2d.html>
- Nicholas, H. ve Nicholas, B. (2023). An Alternative View of Sri Lanka's Debt Crisis. *Development and Change*, 54(5), 1114-1135. <https://doi.org/10.1111/dech.12794>
- Pandit, K. (2019). Belt and Road Initiative: Prospects for Nepal-China Cooperation. *Social Inquiry: Journal of Social Science Research*, 1(1), 67-74. <https://doi.org/10.3126/sijssr.v1i1.26917>
- Parepa, L. A. (2020). The Belt and Road Initiative as Continuity in Chinese Foreign Policy. *Journal of Contemporary East Asia Studies*, 9(2), 175-201. <https://doi.org/10.1080/24761028.2020.1848370>
- Perera, S. (2021, October 17). Port City Law Triggers Political Storm as Opposition Claims Loss of Sovereignty. *The Sunday Times*. Erişim Tarihi: 29 Nisan 2025, <https://www.sundaytimes.lk/211017/news/port-city-law-triggers-political-storm-as-opposition-claims-loss-of-sovereignty-457394.html>
- Premaratna, S. P. ve Thrishali, A. (2020). Sri Lanka and the Geopolitics of Indo-Pacific: Perceptions, Opportunities and Challenges. *Journal of Polity and Society*, 12(1), 1-11.
- Pulami, M. J. (2022). China-India Contemporary Relations: Geopolitical Challenges to the Small States in South Asia. *Stosunki Miğdzynarodowe–International Relations*, 1(1), 1-19. <https://doi.org/10.12688/stomiedintrelat.17419.2>
- Qinglian, H. (2022, 18 Temmuz). Did China's Belt and Road Initiative Destroy Sri Lanka?. *Benar News*. Erişim: 28 Ocak 2025, <https://www.benarnews.org/english/commentaries/economic-collapse-07182022154057.html>
- Rajagopalan, R. (2017, 14 Eylül). India's Strategic Choices: China and the Balance of Power in Asia. *Carnegie Endowment For International Peace*. Erişim: 23 Aralık 2024, <https://carnegieendowment.org/research/2017/09/indias-strategic-choices-china-and-the-balance-of-power-in-asia?lang=en>
- Ramachandran, S. (2022, 27 Mayıs). China and Sri Lanka's Debt Crisis: Belt and Road Initiative Blowback. *The Jamestown Foundation*. Erişim: 28 Ocak 2025, <https://jamestown.org/program/china-and-sri-lankas-debt-crisis-belt-and-road-initiative-blowback/>
- Rasool, A. (2022). Belt and Road Initiative's Regional Impact: Lessons from South Asia. *The Journal of Indian and Asian Studies*, 3(1), 1-16. <https://doi.org/10.1142/S2717541322500036>
- Roche, E. (2018, 8 Haziran). Sri Lanka Defends Decision to Join China's One Belt One Road Project. *Mint*. Erişim: 28 Ocak 2025,

- <https://www.livemint.com/Politics/lZg4QfnterSduhYaIbP9sJ/Sri-Lanka-defends-decision-to-join-Chinas-Obor-project.html>
- Ruwanpura, K. N., Brown, B. ve Chan, L. (2020a). (Dis)connecting Colombo: Situating the Megapolis in Postwar Sri Lanka. *The Professional Geographer*, 72(1), 165-179. <https://doi.org/10.1080/00330124.2019.1653773>
- Ruwanpura, K. N., Rowe, P. ve Chan, L. (2020b). Of Bombs and Belts: Exploring Potential Ruptures within China's Belt and Road Initiative in Sri Lanka. *The Geographical Journal*, 186(3), 339-345. <https://doi.org/10.1111/geoj.12344>
- Sarker, N. I. S., Hossin, A., Yin, X. ve Sarkar, K. (2018). One Belt One Road Initiative of China: Implication for Future of Global Development. *Modern Economy*, 9, 623-638. <https://doi.org/10.3390/10.4236/me.2018.94040>
- Senevirathna, A. (2021). Belt and Road Initiative (BRI) and Indo-Pacific Strategy (IPS): Challenges and Opportunities for Sri Lanka. P. Jaiswal ve D. P. Bhatt (Ed.) *Rebalancing Asia: The Belt and Road Initiative and Indo-Pacific Strategy* içinde (s. 181-192). https://doi.org/10.1007/978-981-16-3757-5_15
- Senevirathna, A. (2024). China's Belt and Road Initiative and Sri Lanka: A Geopolitical Perspective. M. Sahakyan (Ed.) *Routledge Handbook of Chinese and Eurasian International Relations* içinde (s. 332-344). London: Routledge.
- Shishir, M. F. J. ve Sakib, N. H. (2023). How Interests and Ideas of a Dominant Actor Make a Big Difference: Analyzing India's Role in SAARC and BIMSTEC. *Chinese Political Science Review*, 8(4), 618-640. <https://doi.org/10.1007/s41111-022-00230-8>
- Sri Lanka Ports Authority. (2023, 31 Aralık). Annual Report 2023. Erişim: 29 Nisan 2025, <https://publicfinance.lk/en/report/soe-slua-annualreport23>
- Sultana, G. (2019). India-Sri Lanka Relations. *Indian Foreign Affairs Journal*, 14(1), 44-51. <https://www.jstor.org/stable/48636700>
- Tariq, S. (2016). Sino-Indian Security Dilemma in the Indian Ocean: Revisiting the 'String of Pearls' Strategy. *Regional Studies*, 34(3), 3-28.
- Theiventhran, G. M. (2024). Energy as a Geopolitical Battleground in Sri Lanka. *Asian Geographer*, 41(1), 21-45. <https://doi.org/10.1080/10225706.2022.2098507>
- Uluwaduge, P. (2022). China-Sri Lanka Economic Relations: Opportunities and Challenges for Sri Lanka. *Sri Lanka Journal of Social Sciences and Humanities*, 2(2), 79-91. <https://doi.org/10.4038/sljssh.v2i2.75>
- Walakuluge, C. ve Abeysekara, B. (2024). In Pursuit of Sri Lanka's Strategy in the Indian Ocean Region. *Journal of Indo-Pacific Affairs*, 7(5). 1-19.
- Wang, Z. ve Ye, F. (2019). China-Sri Lanka Relations in the Context of the 21st-Century Maritime Silk Road: Motives, Challenges, and Prospects. *Asian Perspective*, 43(3), 481-503. <https://doi.org/10.1353/apr.2019.0020>
- Wibisono, A. N. (2019). China's "Belt and Road Initiative" in Sri Lanka: Debt Diplomacy in Hambantota Port Investment. *Mandala: Jurnal Ilmu Hubungan Internasional*, 2(2), 222-245. <https://doi.org/10.33822/mjihi.v2i2.1482>
- Wignaraja, G., Panditaratne, D., Kannangara, P. ve Hundlani, D. (2020). Chinese Investment and the BRI in Sri Lanka. Chatnam House (s. 1-37) Erişim: 11

- Aralık 2024, <https://www.chathamhouse.org/2020/03/chinese-investment-and-bri-sri-lanka>
- World Bank. (2022). Logistics Performance Index: Sri Lanka. Erişim: 29 Nisan 2025, <https://lpi.worldbank.org/international/global>
- Zhang, Z. (2018). The Belt and Road Initiative: China's New Geopolitical Strategy?. *China Quarterly of International Strategic Studies*, 4(3), 327-343. <https://doi.org/10.1142/S2377740018500240>

KATKI ORANI / CONTRIBUTION RATE	AÇIKLAMA / EXPLANATION	KATKIDA BULUNANLAR / CONTRIBUTORS
Fikir veya Kavram / <i>Idea or Notion</i>	Araştırma hipotezini veya fikrini oluşturmak / <i>Form the research hypothesis or idea</i>	Kartal Batuhan OŁKAN
Tasarım / <i>Design</i>	Yöntemi, ölçeği ve deseni tasarlamak / <i>Designing method, scale and pattern</i>	Kartal Batuhan OŁKAN
Veri Toplama ve İşleme / <i>Data Collecting and Processing</i>	Verileri toplamak, düzenlenmek ve raporlamak / <i>Collecting, organizing and reporting data</i>	Kartal Batuhan OŁKAN
Tartışma ve Yorum / <i>Discussion and Interpretation</i>	Bulguların değerlendirilmesinde ve sonuçlandırılmasında sorumluluk almak / <i>Taking responsibility in evaluating and finalizing the findings</i>	Kartal Batuhan OŁKAN
Literatür Taraması / <i>Literature Review</i>	Çalışma için gerekli literatürü taramak / <i>Review the literature required for the study</i>	Kartal Batuhan OŁKAN